

Załącznik
do Uchwały Nr XXI/124/09
Rady Gminy Jasionówka
z dnia 27 kwietnia 2009 r.

**GMINNY PROGRAM
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2009 – 2013**

Spis treści.

Wstęp.....	3
1. Cele programu.....	4
2. Założenia programu.....	4
2.1. Działania uprzedzające.....	4
2.2. Działania interwencyjne.....	6
2.3 Działania wspierające.....	7
2.4. Działania korekcyjno- edukacyjne.....	7
3. Zadania Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie.....	7
4. Przewidywane efekty realizacji programu.....	8
5. Monitorowanie i sprawozdawczość.....	8
6. Finansowanie programu.....	9
7. Preliminarz wydatków.....	9

Problem przemocy w rodzinie od kilku lat staje się problemem społecznym w Polsce, coraz częściej słyszymy o aktach przemocy wobec najmłodszych dzieci, które są katowane a czasem wręcz mordowane przez rodziców i opiekunów, słyszymy również często o kobietach, rzadziej mężczyznach poddawanych różnym rodzajom przemocy. Przerażeniem napawa fakt, że sąsiedzi, kuzyni i służby powołane do zapobiegania takim negatywnym zjawiskom nie reagują w odpowiednim czasie, aby zapobiec tragedii. Często pomoc przychodzi za późno.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ma na celu „zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie”.

Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie powoduje, że działania określone w Gminnym programie ochrony ofiar przemocy w rodzinie, powinny zostać podjęte jak najszybciej.

Akty prawne normujące działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493).
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2006 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, a także szczegółowych kierunków prowadzenia działalności korekcyjno – edukacyjnych (Dz. U. Nr 127, poz. 890).

1. Cele Programu.

1. Celem Programu jest:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie;

- 2) zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy;
- 3) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

2. Cele realizowane będą poprzez:

- 1) systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy;
- 2) podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie;
- 3) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie;
- 4) udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- 5) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

2. Założenia Programu

1. Realizacja celów Programu zakłada:

- 1) zmianę pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) promowanie wartości rodzinnych;
- 3) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie;
- 4) promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.

2. Zapobieganie przemocy w rodzinie będzie przebiegało w czterech nurtach działań kierowanych do różnych grup odbiorców i tak:

2.1 Działania uprzedzające: diagnozujące skalę zjawiska na terenie gminy, informacyjne, edukacyjne kierowane do ogółu społeczeństwa, a także do osób zawodowo zajmujących się problemem przemocy domowej (pracowników socjalnych, lekarza rodzinnego, pielęgniarki środowiskowej, dzielnicowego, pedagogów szkolnych, księdza).

1) Realizacja tych działań odbywać się będzie poprzez:

- a) zbieranie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Jasionówka,
- b) zebranie informacji na temat instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie,
- c) zbadanie skuteczności pomocy udzielonej rodzinom dotkniętym przemocą,
- d) organizacja szkoleń dla pracowników „pierwszego kontaktu” w celu podnoszenia ich kwalifikacji i podnoszenia skuteczności podejmowanych działań pomocowych ofiarom przemocy domowej;

2) Szczegółowe działania podejmowane w gminie:

- a) przeprowadzenie specjalistycznych szkoleń dla pracowników „Pierwszego kontaktu” policjantów, pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, pedagogów szkolnych,

członków gminnej komisji ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej (udzielanie wsparcia, kierowanie ofiar przemocy do instytucji, wzmacnianie konsekwentnych zachowań i postaw wobec sprawców przemocy domowej),

b) powołanie Gminnego Koordynatora ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do realizacji następujących działań:

- analiza wniosków składanych do Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem informacji o przemocy domowej,
- przyjmowanie wniosków dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
- tworzenie własnej dokumentacji potwierdzającej występowanie przemocy domowej (notatki służbowe, protokoły z rozmów z ofiarami przemocy domowej i świadkami),
- prowadzenie rozmów z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie zgodnie z zapisami Niebieskiej Karty dotyczącej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- występowanie z wnioskiem do Prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie o znęcanie się nad rodziną,
- występowanie do Komendy Powiatowej Policji z wnioskiem o podjęcie działań interwencyjnych lub prewencyjnych w rodzinach, w których występuje zagrożenie przemocą w rodzinie,
- monitorowanie prowadzonych działań naprawczych w sprawach przemocy domowej,
- prowadzenie całości dokumentacji w sprawach przemocy w rodzinie,
- występowanie w charakterze świadka w sprawach o przestępstwo przemocy zgodnie z art. 207 kk. tj. znęcanie się nad rodziną, w postępowaniu przygotowawczym i postępowaniu karnym przed sądem,
- nawiązanie ścisłej współpracy z dzielnicowym, pracownikami socjalnymi i członkami Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- powołanie Gminnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w składzie:
  - Przewodniczący Zespołu – Koordynator ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
  - Przedstawiciel Urzędu Gminy,
  - Przedstawiciel Policji,
  - Przedstawiciel Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - Przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej,
  - Przedstawiciel Zespołu Szkolno – Przedszkolnego,
  - Przedstawiciel Służby Zdrowia;

3) Podmioty realizujące te działania to:

- a) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasionówce,
- b) Posterunek Policji w Jaświłach (dzielnicowy dla Gminy Jasionówka),
- c) Koordynator Gminnej Komisji Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

2.2 Działania interwencyjne: kierowane do ofiar przemocy w rodzinie, sprawców przemocy w rodzinie. Celem tego działania jest stworzenie organizacyjnych i kadrowych warunków do udzielania profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy domowej:

1) Realizacja działań skierowanych do ofiar przemocy w rodzinie odbywać się będzie poprzez:

- a) rozwój instytucji wspierających ofiary przemocy w rodzinie:
  - uruchomienie Klubu Interwencji Kryzysowej na terenie Gminy Jasionówka,
  - zatrudnienie psychologa, terapeuty, oraz stałe poradnictwo socjalno – prawne, świadczone ofiarom przemocy przez pracowników socjalnych,
  - udostępnienie do publicznej wiadomości informatorów o instytucjach, udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie;

2) Podmioty realizujące te działania to:

- a) Urząd Gminy Jasionówka,
- b) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasionówce,
- c) organizacje pozarządowe;

3) Realizacja działań interwencyjnych skierowana do sprawców przemocy:

- a) izolowanie sprawców przemocy od ofiar,
- b) stosowania procedury „Niebieskich kart”;

4) Podmioty realizujące te działania to:

- a) sąd rodzinny i nieletnich,
- b) policja,
- c) prokuratura,
- d) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej poprzez wspieranie ofiar przemocy domowej.

2.3 Działania wspierające: strategie terapeutyczne. Celem tego działania będzie wspieranie ofiar przemocy w rodzinie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej oraz w przerwaniu cyklu przemocy w rodzinie:

1) Realizacja działań wspierających odbywać się będzie poprzez:

- a) wzmocnienie ofiar przemocy przez:
  - opracowanie i realizację programów terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie,

- stworzenie warunków lokalowych na utworzenie Klubu Integracji Społecznej, w którym mieścić się będzie grupa wsparcia dla ofiar przemocy domowej;

2) Podmioty realizujące te zadania to:

- a) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasionówce,
- b) pedagodzy szkolni,
- c) policja,
- d) pracownicy służby zdrowia,
- e) Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jasionówce.

2.4 Działania korekcyjno – edukacyjne: skierowane do sprawców przemocy w rodzinie, mające na celu zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc:

1) Realizacja działań korekcyjno – edukacyjnych odbywać się będzie poprzez:

- a) opracowanie i wdrożenie do realizacji programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie, dzięki którym nastąpi:
  - powstrzymanie osoby stosującej przemoc przed dalszym jej stosowaniem,
  - rozwinięcie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie,
  - ukształtowanie umiejętności wychowania dzieci bez używania przemocy,
  - uznanie (przyznanie się) osoby stosującej przemoc to faktu jej stosowania,
  - zdobycie oraz pogłębienie wiedzy na temat mechanizmów powstania przemocy w rodzinie;

2) Podmioty realizujące te zadania to:

- a) psycholog i terapeuta.

3. Zadania Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

1. Tworzenie stale aktualizowanej bazy danych na temat przemocy domowej oraz monitorowanie spraw wszczętych.
2. Prowadzenie działań profilaktycznych.
3. Planowanie strategii postępowania w konkretnych przypadkach przemocy w rodzinie.
4. Współdziałanie z instytucjami zajmującymi się pomocą ofiarom przemocy domowej.
5. Motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do wzięcia udziału w programach korekcyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.
6. Inicjowanie podejmowania natychmiastowej interwencji powstrzymującej przemoc.
7. Kompleksowe zajmowanie się rodzinami, w których dochodzi do przemocy.
8. Zespół pracuje w trybie posiedzeń zwoływanych zgodnie z zaistniałymi potrzebami nie rzadziej jednak niż raz na kwartał, ostatniego dnia roboczego danego kwartału.

8. Posiedzenie zwołuje Koordynator na wniosek członków Zespołu.

9. Z posiedzenia Zespołu sporządzany jest protokół oraz prowadzona jest dokumentacja dotycząca poszczególnych spraw:

- 1) wniosek o zorganizowanie posiedzenia Zespołu;
- 2) notatki z monitorowania sytuacji rodziny;
- 3) uwagi Zespołu;
- 4) analiza sytuacji i plan dalszych działań;
- 5) Niebieska Karta.

4. Przewidywane efekty realizacji programu:

1. Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie.
2. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie, w tym zwiększenie ilości osób posiadających wiedzę i kompetencje potrzebne do skutecznego działania w zakresie likwidowania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez podejmowanie działań w ramach systemu pomocy ofiarom przemocy w rodzinie („Niebieska Karta”) w każdym przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.
3. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
4. Spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.

5. Monitorowanie i sprawozdawczość.

1. Monitorowanie realizacji Gminnego Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie zadaniem realizowanym przez powołany Zespół.
2. Sprawozdanie z podejmowanych w ramach Programu działań będzie przedstawiane przez Koordynatora oraz Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Radzie Gminy w Jasionówce do 31 stycznia następnego roku.

6. Finansowanie Programu.

1. Środki finansowe pochodzące z Funduszy Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Środki uzyskane z innych źródeł (sponsorzy).

7. Preliminarz wydatków.

1. Szkolenia członków Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

2. Współfinansowanie kosztów pobytu ofiar przemocy w rodzinie w Ośrodkach Interwencji Kryzysowej, Domach Samotnej Matki.
3. Zakup materiałów edukacyjnych i szkoleniowych.
4. Współfinansowanie działalności Klubu Interwencji Kryzysowej.